

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ «Каразінський
інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

серпень 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
Правове регулювання туристичної діяльності

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма
вид дисципліни

перший (бакалаврський)
І Транспорт та послуги
ІЗ Туризм та рекреація
«Туризм та рекреація»
обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“28” серпня 2025 року, протокол № 1

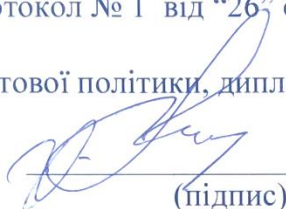
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

канд. іст. наук, доцент кафедри світової політики, дипломатії та
туристичного бізнесу Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
Іван ПОСОХОВ

Програму схвалено на засіданні кафедри світової політики, дипломатії та
туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “26” серпня 2025 року

Завідувач кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ
ТА РЕКРЕАЦІЯ»

Гарант освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ»

Олена ЄВТУШЕНКО

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від “27” серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

Ганна ПАНАСЕНКО

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туристичний бізнес» підготовки бакалавра за спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності» є формування теоретичних знань про систему правового регулювання туристичної діяльності в Україні, а також навичок роботи з нормативно-правовими актами, що становлять цю систему. Це сприятиме підготовці висококваліфікованого фахівця з туризму, який буде спроможний використовувати набуті знання у майбутній професійній діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

Завдання навчальної дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності» – вироблення у студентів здатності до самостійного оволодіння законодавством України, що регулює відносини у сфері туризму, правильного його застосування, а також теоретична та практична підготовка студентів з наступних питань:

- законодавчі засади регулювання туристичної діяльності;
- суб'єкти туристичних правовідносин;
- організаційно-правові засади туристичної діяльності;
- договірні відносини у сфері туризму;
- правовий режим міжнародної туристичної діяльності;
- туристичні формальності та безпека туризму;
- правове регулювання порядку виїзду з України і в'їзду в Україну з метою туризму;
- правове забезпечення страхування в туристичній діяльності;
- регламентація міжнародної туристичної діяльності в законодавстві України;
- порядок оформлення та виїзду українських громадян за кордон;
- правове регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму;
- страхування в сфері здійснення туристичної діяльності;
- юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності;
- правові аспекти захисту прав суб'єктів туристичної діяльності;
- правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
32 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	2 год.

Лабораторні заняття	
год.	
Самостійна робота	
56 год.	106 год.
в т.ч. індивідуальні завдання	
---	---

* у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Формування інтегральної компетентності:

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Формування наступних спеціальних компетентностей:

СК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.

СК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства

1.7. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПР 01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
ПР 13	Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
ПР 16	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
ПР 19	Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
ПР 24	Знання ролі та функцій міжнародних організацій у формуванні і реалізації концепції інформаційного суспільства як чинника міжнародного розвитку.
ПР 29	Ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

1.8. Пререквізити: вказати перелік дисциплін, що передують вивченню даної дисципліни

«Історія туризму».

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття, ознаки та функції туристичної діяльності

Виникнення та етапи розвитку туристичної діяльності. Історично-правові місії, особливості та характеристика кожного з етапів розвитку туристичної діяльності. Чинники, які сприяли розвитку туризму в другій половині XX ст.

Генезис туристичної діяльності в Україні. Дореволюційний та післяреволюційний періоди еволюції туристичної діяльності в Україні. Фактори, які стримували розвиток туристичної діяльності в Україні. Розвиток туризму в Україні наприкінці XX ст. Прийняття Закону України «Про туризм». Загальна характеристика основних законодавчих та інших нормативно-правових актів України щодо туристичної діяльності.

Зміст поняття «туризм». Різноманітні концепції щодо визначення туризму в Україні та за кордоном. Туризм як вид подорожі туриста. Ознаки туризму. Види відвідувачів. Визначення поняття «турист». Ознаки туриста. Статус туриста. Мета туризму та цілі подорожі. Визначення поняття «туристична послуга». Класифікація туристичних послуг. Функції, принципи та значення туризму.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в Україні

Система законодавства України про туризм. Закон України «Про туризм» – основний законодавчий акт у сфері правового регулювання туристичної діяльності в Україні. Класифікація нормативно-правових актів щодо здійснення туристичної діяльності за юридичною силою, за масштабом діяльності, за колом осіб та іншими ознаками.

Види туризму відповідно до чинного законодавства України. Учасники відносин, які виникають при здійсненні туристичної діяльності.

Державне регулювання туристичної діяльності в Україні. Види правового регулювання туристичної діяльності: державно-правове (органи державної влади) та інституційно-правове (Туристична палата України, асоціація ділового туризму України, інші). Повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування в галузі туризму. Державне агентство України з туризму та курортів – центральний орган виконавчої влади у сфері туризму.

Контроль та нагляд за туристичною діяльністю в Україні. Функції державних органів щодо регулювання туристичної діяльності. Види нагляду за учасниками ринку туристичних послуг.

Програми розвитку туристичної діяльності в Україні.

Тема 3. Правовий статус, порядок утворення та діяльності суб'єктів туристичної діяльності

Загальні засади підприємництва в Україні. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Припинення підприємницької діяльності.

Поняття та правовий статус суб'єкта туристичної діяльності. Види суб'єктів туристичної діяльності та їх загальна характеристика (туристичні оператори; туристичні агенти; інші суб'єкти підприємницької діяльності, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійних, розважальних та інших туристичних послуг; гіді-перекладачі, екскурсіводи, спортивні інструктори, провідники та інші фахівці туристичного супроводу; фізичні особи, які не є суб'єктами підприємницької діяльності та надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування тощо). Етапи створення суб'єкту туристичної діяльності.

Особливості здійснення туристичної діяльності в Україні іноземними суб'єктами туристичної діяльності.

Тема 4. Міжнародно-правове регулювання туристичної діяльності

Система міжнародного законодавства про туризм. Поняття «міжнародний туризм» та міжнародні туристичні відносини. Загальна характеристика міжнародно-правових актів у сфері туризму (акти міжнародних конференцій, хартії, конвенції, декларації, кодекси, стандартні правила та типові контракти).

Правовий статус та види міжнародних організацій в галузі туризму. Класифікація всесвітньої та регіональних міжнародних організацій (Організація Об'єднаних Націй, Економічна і Соціальна Рада ООН, Європейська економічна комісія, Економічна комісія для Латинської Америки й Карибського району, Економічна комісія для Африки, Міжнародна асоціація повітряного транспорту, Міжнародна організація цивільної авіації; Асоціація з туризму країн – членів АСЕАН й Туристичну асоціацію країн Азії й Тихого океану (Азіатсько-тихоокеанський регіон), Європейська мережа подорожей – всесвітній консорціум 250 незалежних туристичних агентств, інші). Всесвітня туристична організація: порядок утворення, правовий статус, напрямки діяльності. Недержавні спеціалізовані міжнародні організації.

Тема 5. Туристичні формальності: поняття і види

Поняття, зміст та особливості туристичних формальностей. Нормативно-правові акти, що складають правову базу регламентації туристичних формальностей. Туристичні формальності при перетинанні державного кордону. Специфіка приписів щодо паспортних формальностей. Особливості видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон. Порядок та особливості видачі проїзного документа дитини. Порядок та особливості видачі дипломатичного паспорта. Порядок та особливості видачі службового паспорта. Визначення поняття «Віза». Типи, види віз та терміни їх дії. Підстави для оформлення віз. Підстави для відмови іноземцю або особі без громадянства в оформленні віз. Випадки анулювання візи під час проходження прикордонного контролю. Поняття «Санітарні формальності». Особливості митних й валютних формальностей.

Тема 6. Порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України

Загальний порядок оформлення документів для виїзду громадян України за кордон. Документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну.

Обмеження щодо виїзду за кордон громадян України. Підстави для тимчасових обмежень у праві виїзду громадян України за кордон.

Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення за попередньо визначеними і затвердженими маршрутом і програмою перебування. Умови щодо призначення керівника групи.

Проведення туристичних спортивних походів, екскурсій та подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Туристичний спортивний похід, екскурсія, експедиція і подорож. Повноваження керівника навчального закладу, органу управління освітою, що проводить туристичний спортивний похід, екскурсію або подорож. Вимоги до керівника групи. Обов'язки і права керівника, заступника керівника групи, що проводить похід, екскурсію або подорож, і учасника групи.

Тема 7. Договірні зобов'язання у сфері туристичної діяльності

Загальні положення про зобов'язання, виконання зобов'язання. Поняття та ознаки цивільно-правового договору. Поняття, порядок укладання, сторони, права і обов'язки за договором про надання послуг. Забезпечення гарантії виконання зобов'язань суб'єктом туристичної діяльності.

Договори туроператора з постачальниками послуг (договір із готельним підприємством; договір із підприємством харчування; договір із автотранспортним підприємством; договір із авіакомпанією; договір із залізницею; договір з екскурсійним бюро; договір із музеєм тощо).

Договір між туроператором і турагентом. Особливості укладення договору на туристичне обслуговування. Ваучер як форма письмового договору на туристичне або екскурсійне обслуговування. Порядок та умови припинення договору на туристичне обслуговування.

Тема 8. Страхування в сфері туризму

Роль і місце страхових послуг у формуванні та розвитку сфери туризму України. Загальні положення про договір страхування. Основні поняття сфери страхування. Види та форми страхування.

Класифікація страхування у сфері туризму. Особисте страхування туристів. Майнове страхування туристів. Страхування цивільно-правової відповідальності туристів.

Тема 9. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності

Поняття юридичної відповідальності та її ознаки. Види юридичної відповідальності: конституційна, адміністративна, кримінальна, цивільно-правова, господарсько-правова, дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Підстави притягнення до юридичної відповідальності. Поняття та склад правопорушення. Порушення законодавства у сфері туризму згідно з Законом України «Про туризм».

Поняття, підстави та умови настання цивільно-правової відповідальності. Поняття майнової та моральної шкоди.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
Тема 1. Поняття, ознаки та функції туристичної діяльності	12	3	3			6	13	1	1			11
Тема 2. Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в Україні	12	3	3			6	13	1				12
Тема 3. Правовий статус, порядок утворення та діяльності суб'єктів туристичної діяльності	12	3	3			6	13	1				12
Тема 4. Міжнародно-правове регулювання	12	3	3			6	13	1				12

туристичної діяльності												
Тема 5. Туристичні формальності: поняття і види	14	4	4			6	13	1				12
Тема 6. Порядок виїзду з України та в'їзду в Україну громадян України	14	4	4			6	13	1				12
Тема 7. Договірні зобов'язання у сфері туристичної діяльності	14	4	4			6	14	2				12
Тема 8. Страхування у сфері туризму	15	4	4			7	14	2				12
Тема 9. Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	15	4	4			7	14	2	1			11
	120	3 2	3 2			5 6	120	1 2	2			10 6

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
1 - 2	Поняття, ознаки та функції туристичної діяльності 1. Виникнення та етапи розвитку туристичної діяльності 2. Генезис туристичної діяльності в Україні 3. Зміст понять «туризм», «турист» та «туристична послуга». Ознаки туризму 4. Функції, принципи та значення туризму	3
3 - 4	Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в Україні 1. Система законодавства України про туризм. Загальні положення Закону України «Про туризм» 2. Державне регулювання туристичної діяльності в Україні	3

	3. Контроль та нагляд за туристичною діяльністю в Україні 4. Програми розвитку туристичної діяльності в Україні	
4 - 5	Правовий статус, порядок утворення та діяльності суб'єктів туристичної діяльності 1. Загальні засади підприємництва в Україні 2. Поняття та правовий статус суб'єкта туристичної діяльності. Види суб'єктів туристичної діяльності 3. Особливості здійснення туристичної діяльності в Україні іноземними суб'єктами туристичної діяльності	3
5 - 6	Міжнародно-правове регулювання туристичної діяльності 1. Система міжнародного законодавства про туризм 2. Міжнародні організації в сфері туризму, їх види та правовий статус	3
7 - 8	Туристичні формальності: поняття і види 1. Поняття туристичних формальностей 2. Види туристичних формальностей: 2.1 Паспортні формальності 2.2 Візові формальності 2.3 Санітарні формальності 2.4 Митні і валютні формальності	4
9 - 10	Порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України 1. Право громадян України на виїзд з України і в'їзд в Україну. Порядок оформлення документів 2. Порядок організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення 3. Проведення туристичних спортивних походів, екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю України	4
11 - 12	Договірні зобов'язання у сфері туристичної діяльності 1. Поняття, підстави виникнення й види зобов'язань. Виконання зобов'язання 2. Поняття й загальні положення про цивільно-правовий договір. Зобов'язання, які виникають у зв'язку з наданням послуг 3. Договори між суб'єктом туристичної діяльності і постачальниками послуг проживання, перевезення, харчування та інших додаткових послуг 4. Договір між туристичним оператором та туристичним агентом 5. Договір між туристичним оператором (агентом) та туристом. Ваучер як форма договору на туристичне обслуговування	4
13 - 14	Страховання в сфері туризму 1. Поняття страхування, його форми та види 2. Особисте страхування туристів під час подорожей 3. Майнове страхування та страхування відповідальності туристів під час подорожей	4
15 -	Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	4

1 6	1. Поняття юридичної відповідальності та її види 2. Цивільно-правова відповідальність: поняття, ознаки й умови настання 3. Господарсько-правова відповідальність: поняття, ознаки й умови настання	
	Разом	32

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до усного опитування на тему: Поняття, ознаки та функції туристичної діяльності	6	11
2	Підготовка до усного опитування на тему: Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в Україні	6	12
3	Підготовка до усного опитування на тему: Правовий стан, порядок утворення та діяльності суб'єктів туристичної діяльності	6	12
4	Підготовка до усного опитування на тему: Міжнародно-правове регулювання туристичної діяльності	6	12
5	Підготовка до усного опитування на тему: Туристичні формальності: поняття і види	6	12
6	Підготовка до усного опитування на тему: Порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України	6	12
7	Підготовка до усного опитування на тему: Договірні зобов'язання у сфері туристичної діяльності	6	12
8	Підготовка до усного опитування на тему: Страхування у сфері туристичної діяльності	7	12
9	Підготовка до усного опитування на тему: Юридична відповідальність за порушення у сфері туристичної діяльності	7	11
	Разом	56	106

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання не передбачено навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, як впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності викладача та студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань, реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання (конкретні дії викладача та студентів), спрямовані на реалізацію вимог методів. Засоби навчання – різноманітне навчальне обладнання, яке використовується у системі пізнавальної діяльності, зокрема, технічні засоби.

7.1. Словесні методи навчання:

- лекція;
- бесіда;
- розповідь;
- пояснення;

7.2. Наочні методи навчання:

- ілюстрація;
- демонстрація;

7.3. Практичні методи навчання:

- метод робіт з письмовими джерелами;
- метод робіт з аудіо/ відеоматеріалами;
- практичні заняття;

Для викладення теоретичного матеріалу застосовуються лекційні та практичні заняття. Кожна лекція охоплює матеріал певної теми курсу з тим, щоб одержані теоретичні знання студенти могли закріпити шляхом обговорення конкретних питань під час семінарських занять, вирішення проблемних задач, самостійної підготовки доповідей, повідомлень та рефератів за заданою тематикою.

У процесі навчання пріоритет надається застосуванню дослідницького методу навчання: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її під час самостійної підготовки до семінарського заняття чи підготовки реферату, висувуючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, приклади, матеріали тощо.

Окрім зазначеного вище, застосовуються методи взаємодії викладача та студентів (ділова гра, дискусія, круглий стіл тощо), методи самостійної роботи студентів; способи вирішення пізнавального завдання — емпіричні (засновані на досвіді, експерименті) і теоретичні (засновані на логічному аналізі) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять.

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах.

1. Оцінювання роботи студентів під час практичних (семінарських) занять.
2. Проведення проміжного тестового контролю.
3. Проведення підсумкового контролю.

Оцінка зі змістовного модулю складається з поточної оцінки, яку студент отримує під час практичних (семінарських) занять, оцінки за проміжний тестовий контроль та оцінки за індивідуальну роботу.

Загальна оцінка з дисципліни визначається як сукупність балів, що студент отримує за змістовні модулі та модульний контроль.

Порядок поточного оцінювання знань студентів. Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовки студентів до встановлених завдань. Зокрема, поточному контролю підлягають:

1. активність та результативність роботи студента протягом семестру у вивченні програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
2. виконання індивідуального завдання;
3. виконання проміжного тестового завдання зі змістовного модулю.

Контроль систематичності виконання самостійної роботи та активності на практичних (семінарських) заняттях.

Оцінювання здійснюється за наступними критеріями.

1. ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
2. ознайомлення з основною та додатковою літературою;

3. логіка, стиль виклад матеріалу в письмових роботах та усному виступі, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

4. якість, самостійність та своєчасність виконання необхідних завдань.

Проміжний тестовий контроль зі змістовних тем. Проміжний тестовий контроль знань студентів здійснюється шляхом проведення тестування з основних навчальних елементів змістовних тем.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за першим та другим розділом, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння матеріалу здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях та на екзамені.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного цією робочою програмою дисципліни.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного та підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 2х20 балів

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непереборної сили, здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Правове регулювання туристичної діяльності». <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=13247>

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль та самостійна робота												Сума
T1	T2	T3	T4	Поточний контроль	T5	T6	T7	T8	T9	Разом	Екзамен	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	40	

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового контролю складає 10 балів.

Робочою програмою передбачено додаткове зарахування різних видів активностей здобувачів.

1. Проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності офіційного

звернення студента до викладача, що містить підтверджуючі документи про їх успішне закінчення);

2.Активна участь – виступи в конференціях, презентації досліджень тощо (за наявності офіційного звернення студента до викладача, що містить підтверджуючі документи сертифікати, копії публікацій тощо).

Кожне звернення розглядається окремо. Рішення приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Не залежно від кількості додаткових активностей здобувача вищої освіти, максимальна кількість поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

Критерії оцінювання для семінарських занять

5–6 балів – нараховуються в разі якщо відповідь є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки; відповідь супроводжується презентацією; студент активно працює протягом усього семінарського заняття, показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

3–4 бали – нараховуються в разі якщо відповідь відтворює значну частину навчального матеріалу; презентація відсутня; студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки; протягом семінарського заняття студент працює недостатньо активно, питання висвітлює повно, виявляє уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання; у відповідях допущені неточності та певні помилки, при викладенні матеріалу має місце недостатня аргументованість.

1–2 бали – нараховуються в разі якщо відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; презентація відсутня; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки; водночас, студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.

Критерії оцінювання тестових запитань екзаменаційної роботи:

15–20 балів – нараховуються в разі якщо відповідь є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки; студент показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

10–15 балів – нараховуються в разі якщо відповідь відтворює значну частину навчального матеріалу; студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки; питання висвітлює повно, виявляє уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання; у відповідях допущені неточності та певні помилки, при викладенні матеріалу має місце недостатня аргументованість.

0–10 балів – нараховуються в разі якщо відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу,

навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки; водночас, студент дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні матеріалу екзаменаційного білету.

Критерії оцінювання поточного контролю:

Здобувачам вищої освіти надається можливість скласти поточний контроль в тестовій формі (він містить 6 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Правове регулювання туристичної діяльності». Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=13247>

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про туризм» від 19.09.95 №324/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 31. – Ст. 241. – С. 705 – 717.
2. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Зб. нормативно-правових актів / Під заг. ред. проф. В.К. Федорченка. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
3. Про основні напрямки розвитку туризму в Україні до 2010 року: Указ Президента України від 10. 08. 1999. № 973/99 // Урядовий кур'єр. – 1999. – 29 вересня .
4. Туристична діяльність в Україні: нормативно-правове регулювання / Роїна О.М. (2-е вид., змін та доп.). – К.: КНТ, 2006. – 464 с.

Основна література

1. Агафонова Л. Г., Агафонова О. Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання : навчальний посібник. – К. : Знання України, 2002. – 358 с.
2. Аніпко Н.П., Скутар О.В., Аніпко С.В. Правове регулювання туристичної діяльності : монографія / Н.П. Аніпко, О.В. Скутар, С.В. Аніпко. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2022. – 232 с.
3. Безуглий І.В. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. / І.В. Безуглий. – Харків : ХНАМГ, 2024. – 220 с.
4. Брусильцева Г.М., Зима О.Г. Правове регулювання туристичної діяльності / Навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. - 214 с.
5. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності / Навчально-методичний посібник. Львів: ПП Сорока Т.Б., 2014. - 168 с.
6. Говорушко Т. А. Страхові послуги : навч. посібник / Т. А. Говорушко. – 2-ге видання перероблене та доповнене. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.

7. Горбач Л. М., Каун О. Б. Страхування : навчальний посібник / Л. М. Горбач, О. Б. Каун. – К. : Кондор, 2010. – 520 с.
8. Кіріяджи В. В. Правове регулювання галузей туристичного бізнесу: посібник. – Донецьк : ДІТБ, 2002. – 339 с.
9. Мальська М. П., Худо В. В., Цибух В. І. Основи туристичного бізнесу : навч. посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
10. Машина Н. І. Міжнародне страхування : навчальний посібник / Н. І. Машина. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 504 с.
11. Охріменко О. О. Туристичний сегмент страхового ринку України : сучасні тенденції та технології розвитку : монографія. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2008. – 502 с.
12. Павлик В., Тесленко В. Права людини : міжнародні договори ООН та Ради Європи / Комітет виборців України. – К. : Факт, 2001. – 151 с.
13. Правові засади туроператорської та турагентської діяльності : навч. посібник у 2 ч. – Частина II / укл. : О. Д. Король, Т. Д. Скутар – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 64 с.
14. Тарасова В.В., Нестерчук І.К., Ковалевська І.М., Мартинчук І.В. Стандартизація, сертифікація та ліцензування в туристичній діяльності / Підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. - 372 с.
15. Ткаченко Т. І. Управління якістю готельних послуг : монографія / Т. І. Ткаченко, С. В. Мельник, М. В. Новак. – К. : КНТЕУ, 2006. – 234 с.
16. Туризм в Україні : збірник нормативно-правових актів. У 5 т.– Ужгород : ІВА, 2000. – 280 с.
17. Федорченко В.К. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні : зб. нормативно-правових актів / В.К. Федорченко. – Київ : Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
18. Цивільне право України : підручник. У 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.) Л. М. Баранова, І. В. Жилінкова [та ін.]; за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – Т. 1. – 480 с.
19. Цивільне право України: навч. посіб. / Ю. В. Білоусов, В. А. Ватрас, С. Д. Гринько та ін. ; за ред. Р. О. Стефанчука. – К. : Правова єдність, 2009. – 536 с.

Допоміжна література

1. Ахмедова О.О., Сущенко О.А. Державне управління туристичною діяльністю в Україні / О.О. Ахмедова, О.А. Сущенко // Вісник Хмельницького нац. ун-ту. – 2021. – № 1. – С. 112–118.
2. Вихристенко Б. І., Опанасюк Н. А. Цивільно-правові проблеми у діяльності туристичних підприємств : порівняльно-правовий аналіз // Бюлетень Міністерства юстиції України. – К., 2007.– № 8.– С. 76–94.
3. Вихристенко Б. І., Опанасюк Н. А. Практико-правові аспекти діяльності громадських туристичних організацій України // Бюлетень Міністерства юстиції України. – К., 2007. – № 5. – С. 99–110.
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – ст. 144.
5. Енциклопедія цивільного права України / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; відп. ред. Я. М. Шевченко. – К. : Ін Юре, 2009. – 952 с.
6. Залетов О. Міжнародний досвід регулювання обов'язкового страхування / О. Залетов // Економічний часопис – XXI. – 2005. – № 3–4. – С. 41 – 45.

7. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності, затверджені наказом Міністерства інфраструктури України 10.07.2013 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.07.2013 р. за № 1275/23807. – Офіційний вісник України. – 2013. – № 68. – ст. 2510.
8. Моца А.А. Особливості правового регулювання туристичної діяльності в умовах воєнного стану в Україні / А.А. Моца // Вісник юридичної академії. – 2023. – № 62(1). – С. 45–52.
9. Опанасюк Н. А. Право Європейського Союзу і національне туристичне законодавство / Український часопис міжнародного права : науково-практичний журнал. – К., 2002. – № 4. – С. 33–44.
10. Опис бланка ваучера й Інструкція про порядок оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання, затверджені наказом Державної туристичної адміністрації України від 06.06.2005 р. № 50, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.07.2005 р. за № 765/11045 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 29. – ст. 1739.
11. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, затверджені наказом Держтурадміністрації від 16.03.2004 р. № 19, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.04.2004 р. за № 413/9012 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 17. – ст. 995.
12. Правила оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 р. № 567 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 41. – ст. 1681.
13. Правила перетинання державного кордону громадянами України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 року № 57 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 65. – ст. 2239.
14. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31. – ст. 263.
15. Татарко Д.Р. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні : зб. нормативно-правових актів / Д.Р. Татарко. – Київ : Ун-т туризму, 2022. – 350 с.
16. Токарева К.О. Правове регулювання туристичної діяльності в умовах розвитку економіки Індустрії 4.0 / К.О. Токарева // Наукові праці. – 2021. – № 3. – С. 78–85.
17. Файер О. А. Поняття професійної діяльності та її структурні елементи / О. А. Файер // Університетські наукові записки. – 2009. – № 3 (31). – С. 126–132.
18. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – ст. 356.
19. Чехович С. Б. Стан законодавчого забезпечення реалізації та захисту права на свободу пересування : аналітична доповідь. – К. : Фонд «Правова ініціатива», 2003. – 99 с.
20. Шевченко Я. М. Туризм і право на туризм // Матеріали II-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Туризм у XXI столітті : глобальні тенденції і регіональні особливості». – К. : Знання України, 2002. – 560 с.
21. Шупік Б. Загальні підходи до державного регулювання міжнародного туризму в Україні / Б. Шупік // Вісник державної служби України. – 2011. – № 3/2011. – С. 16–20.
22. Adventure tourism market study 2024 [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.adventuretravel.biz/docs/research/adventure-tourism-market-study-2024-web.pdf>
23. Environmental Management for Sustainable Development / Chris Barrow, 2006.: Routledge publications. – 289 p.
24. Review on Laws and Regulation/ Ministry of tourism and creative economy: Pangendare. – 2011. – 26 p.
25. Romancing the Wild: Cultural Dimensions of Ecotourism / Robert Fletcher, 2014.: New Ecologies for the Twenty-First Century. – 264 p.
26. Travel & Tourism Economic impact 2024 Ukraine [Електроний ресурс]. – Режим доступу:

27. <http://www.wttc.org/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/ukraine2024.pdf>
28. International Report on Snow & Mountain Tourism Overview of the key industry figures for ski resorts [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://www.isiaski.org/download/20140517_ISIA_Vuokatti_1b_presentation_vanat.pdf
29. UNWTO Tourism Highlights, 2024 Edition [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://mkt.unwto.org/publication/unwto-tourism-highlights-2024-edition>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Національний університет «Львівська політехніка». Курс «Правове регулювання туристичної діяльності». URL: <https://geography.lnu.edu.ua/course/pravove-rehuluvannia-turystichnoi-diial-nosti>
2. Ващишин М.. «Правове регулювання туристичної діяльності». Навчально-методичний посібник. Львів: ПП Сорока Т.Б., 2014. URL: https://tourlib.net/books_ukr/vaschyshyn.htm
3. Брусільцева Г.М., Зима О.Г.. «Правове регулювання туристичної діяльності». Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/22468/1/2019-%D0%91%D1%80%D1%83%D1%81%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0%20%D0%93%20%D0%9C%2C%20%D0%97%D0%B8%D0%BC%D0%B0%20%D0%9E%20%D0%93.pdf>
4. Козловський Є.В.. «Правове регулювання туристичної діяльності». Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/obovyazkovi/242bak/sylabys_pravove_reguluvannia_turistichnoi_diialnosti%D1%96_2022.pdf
5. Подкаст «Право та туризм». Обговорення правових аспектів туристичної діяльності. URL: <https://open.spotify.com/show/2t0pfwtjdj6y7e9CzRywfVY>
6. Подкаст «Туристичний бізнес: правові питання». Розгляд юридичних аспектів у сфері туризму. URL: <https://open.spotify.com/show/02eUs8h5KuAnIyvbRCEb5s>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Правове регулювання туристичної діяльності» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=13247>